

virke i større Grad, idet alle solide Folk ville have en vis Frygt for at gaa ind i en saadan Forening. Men hvis Foreningens Medlemmer skulle sigtes, inden de blive optagne, saa at der ikke kommer nogen usolid med, vil det være vanskeligt at finde et tilstrækkeligt Antal, thi det er jo særlig dem, som ikke ere solide nok, og som blive vragede, der have Trang til at komme ind i Foreningerne og nyde godt af dem. Det vilde derfor vistnok være heldigt, om Vedtægterne fik en Vedføjning om, at vedkommende skal stille tilbørlig Sikkerhed for Pengenes Tilbagebetaling. — Med Hensyn til Renten — det anføres ogsaa blandt de Bestemmelser, Vedtægterne skulde indeholde — staar der, at den ikke maa overstige $4\frac{1}{2}$ pCt. Dette er jo ogsaa ret rigeligt. Jeg havde tænkt mig, at Foreningerne vilde kunne administreres for $\frac{1}{2}$ pCt., og at de saa kunde laane Pengene ud til $3\frac{1}{2}$ pCt. Jeg tror imidlertid, at det vil være heldigt at ind sætte en Bestemmelse om en Strafferente for dem, som ikke betale til Forfaldstiden, altsaa en Strafferente fra Forfaldsdagen, indtil Betaling sker. Det vil efter al Sandsynlighed hænde — og maaske ikke saa sjældent — at Pengene ikke komme til den Tid, de skulle, hvilket vil være til uuaadelig Skade for Foreningen, idet den derved let vil komme til at mangle Midler til at tilfredsstille andre Krav paa at faa Laan. Efter den Maade, hvorpaa Pengene kunne inddrives, er der Sandsynlighed for, at det vil tage lang Tid. I øvrigt forekommer det mig at være en meget heldig Bestemmelse, at Pengene inddrives ved Udpantning, som er en baade billig og solid Maade at inddrive dem paa, men paa den anden Side er det en lang Vej at gaa. Jeg mener derfor, at det vil være nødvendigt, at der i Vedtægterne træffes Bestemmelse om, at der, naar Tilbagebetaling ikke sker i rette Tid, betales en Strafferente fra Forfaldsdagen, indtil Betaling sker. Min Forespørgsel til den højtærede Minister er altsaa den: Kunne Vedtægter ventes at blive approberede, naar de have den Tilføjelse, at vedkommende skal stille betryggende Sikkerhed for, at Pengene blive betalte til Forfaldsdagen, og at der skal betales en Strafferente fra Forfaldsdagen, indtil Betaling sker?

P. Madsen: Jeg kan ikke saaledes som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (R. Hansen) udtale min Glæde over og Paaskønnelse af, at Lands-

tinget har behandlet denne Lov hensynsfuldt og skaansomt. Tværtimod forekommer det mig, at Landstinget har behandlet denne Sag unødvendig strengt. Det staar saaledes for mig, at vi meget godt og uden nogen Risiko kunde have beholdt den Smule Selvstyre, som bestaar deri, at Medlemmerne selv vælge Bestyrelsen, og at Bestyrelsen selv vælger sin Formand. Landbefolkningen har igennem Andelsforetagender, Andelsmejerierne, Andelsslagterierne, Sparekasserne og meget andet vist, at den meget godt kan styre sine Sager saaledes, at det endogsaa har vundet Paaskønnelse viden om. Jeg synes derfor ikke, at der var nogen Risiko ved, at vi beholde den Smule Selvstyre, som Folketinget har ønsket med Hensyn til Valg af Bestyrelse og Formand. Det forekommer mig, at der er foretaget en Mængde meget uheldige Rettelser og Forandringer i Lovforslaget. Jeg skal særlig nævne den sidste, som ogsaa er nævnt af de foregaaende Talere, og som jeg tror, det vil være af overordentlig stor Betydning at faa rettet. Det er Bestemmelsen i § 3, b., 1ste Linie, om de 2 Aar. Denne Bestemmelse ønsker jeg meget maa blive forandret, saa at det bliver et større Aaremaal. Jeg tror, at mange ude paa Landet, maaske de allerfleste, ville være meget betænkelige ved det solidariske Ansvar, som findes i denne Lov, og det er derfor ganske naturligt, at der ikke lige straks dannes Forskudsforeninger omkring i Landet. Der vil sikkert gaa nogen Tid, inden man faar bestemt sig til det, man vil maaske afvente Forsøg andetsteds. Det vil derfor være meget ønskeligt, om dette Aaremaal kan blive udvidet. Jeg skal ikke yderligere kritisere Lovforslaget. Det er jo meget muligt, at vi ikke faa store Forandringer gennemførte, men kunde vi faa en Forandring med Hensyn til Valg af Bestyrelsen og en Forandring i Lovforslagets § 3 b., vilde der være vundet ikke saa ganske lidt.

Landbrugsministeren (A. Hage): Jeg skal tillade mig at gøre et Par afsluttende Bemærkninger og først i Anledning af en Udtalelse, der faldt fra det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (R. Hansen). Han udtalte det Haab, at jeg vilde være behjælpelig til at faa Ændringer iudførte i det foreliggende Lovforslag. Jeg maa dertil sige, at mine Ønsker og mit Haab er, at dette Forslag maa kunne gaa uforandret gennem Tinget, idet jeg har kunnet slutte mig til Ændringerne oppe i Landstinget, om end under visse Betæneligheder.